

Piteå kommun

LIKABEHANDLINGSPLAN

2017-2018

Skolenhet Munin

Ekonomiprogrammet

Handels- och administrationsprogrammet

Restaurang- och livsmedelsprogrammet

Samhällsvetenskapsprogrammet

Innehållsförteckning

Sid	3		Bakgrund
	4	1	Mål
	4	2	Handlingsplan
	4	2:1	Ansvar
	5	2:2	Förebyggande arbete
	6	2:3	Generella åtgärder
	6	2:4	När något inträffar som strider mot lagen
	6	2:5	Om våld eller våldshandlingar inträffar
	7	3	Information
	7	4	Uppföljning, utvärdering och revidering
	8	5	Redovisning från läsåret 2016-2017
			Bilaga I

Bakgrund

Från 1 januari 2009 finns bestämmelserna om hur barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling i 14 a kap. skollagen och i delar av diskrimineringslagen som rör utbildningsområdet. Bestämmelser om elevers arbetsmiljö finns även i arbetsmiljölagen.

Diskrimineringslagen och skollagen

Dessa lagar förbjuder diskriminering och kränkande behandling och ställer krav på ett målinriktat arbete för att främja lika rättigheter och möjligheter samt att förebygga trakasserier och andra kränkande behandlingar. Åger trakasserier, mobbning eller andra kränkningar rum måste dessa utredas och åtgärdas. Diskriminering innebär att en elev missgynnas direkt eller indirekt. I skolan är det kommunen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Kränkande behandling kränker elevers värdighet

Kränkningarna kan vara synliga och handfasta eller väl dolda och subtila. De kan utföras i direkt verksamhet men även via t.ex. telefon och internet. Kränkande behandling kan uttryckas genom nedsättande tilltal, ryktesspridning, förlöjliganden eller fysiskt våld. Kränkning är även att frysa ut eller hota någon. Kränkande behandling liknar mobbning, men är oftast inte systematiskt på samma sätt och de inblandade kan ha ett mer jämbördigt maktförhållande. Mobbning är den allvarligaste formen av kränkande behandling. Mobbning är det när en eller flera personer systematiskt utsätter en annan person för kränkningar vid upprepade tillfällen och över tid. De inblandade har oftast ett ojämlikt maktförhållande.

Kränkningar på nätet eller andra sociala medier

Vid denna form av kränkning finns det ingen anledning att betrakta detta på annat sätt än andra former och uttryck för trakasserier, diskriminering eller kränkande behandling. Mekanismerna bakom, rollfördelningarna, följderna för berörda individer och skolans ansvar är i stort sett desamma. Skolan har alltid ett ansvar att systematisera sitt likabehandlingsarbete genom att kartlägga, fastställa mål, upparbeta rutiner, fördela ansvar, dokumentera, åtgärda och följa upp. Viktigt är att skolan främjar barns lika rättigheter genom ett förebyggande värdegrundsarbete.

Skolan har ett generellt ansvar även om orsakerna står att finna i nätburna kränkningar – närhelst och varhelst de har yttrats. Varje skola måste därför ha en beredskap för att kunna hjälpa berörda elever och deras vårdnadshavare att hantera och i möjligaste mån avlägsna kränkande yttranden som har publicerats. Om vårdnadshavare och elever inte förmår att hitta gångbara lösningar på situationen, och om skolan bedömer att det har en menlig inverkan på elevens skolsituation, så kvarstår skolans ansvar att hitta en lösning.

1. Mål

Skolenheten ska tillämpa diskrimineringslagen så att ingen av skolans elever utsätts för diskriminering på grund av:

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Ingen ska heller utsättas för annan kränkande behandling. Alla elever ska ha lika stort inflytande och utrymme i verksamheten. I undervisningen ska frågor gällande alla former av kränkningar tas upp när det är lämpligt utifrån ämnens innehåll.

2. Handlingsplan

Skolenhetens personal, elever och vårdnadshavare informeras om innehållet i likabehandlingsplanen och var man hittar den på Strömbackaskolans hemsida.

2:1 Ansvar

Huvudansvarig för tillämpningen av likabehandlingsplanen är rektor.

Skolenhetens personal har ansvar för att förebygga, motverka och upptäcka handlingar och attityder som kan antas vara eller är i strid mot lagen. På det sättet ingår arbetet mot diskriminering och kränkning i ett metodiskt, integrerat arbete där situationen på skolan och skolans arbetsklimat får en kontinuerlig helhetsbelysning. Det är rektor som har huvudansvaret för att diskriminering och kränkning förebyggs. All personal på skolan har ett ansvar för att vara uppmärksam på och rapportera misstänkt diskriminering och kränkning.

Intolerans måste bemötas med kunskap, öppen diskussion och aktiva insatser. Rektors övergripande ansvar kompletteras av personalen inom elevhälsoteamet med sitt ansvar i kraft av sina professioner. Till det kommer alla vuxnas ansvar att motverka varje form av diskriminering och kränkning.

Skolan har ett generellt ansvar även om orsakerna står att finna i nätburna kränkningar – närhelst och varhelst de har yttrats. Skolans rekommendation är att eleverna tar en skärmdump eller bild för att dokumentera kränkningar på nätet. Varje skolenhet måste därför ha en beredskap för att kunna hjälpa berörda elever och deras vårdnadshavare att hantera och i möjligaste mån avlägsna kränkande yttranden som har publicerats. Om vårdnadshavare och elever inte förmår att hitta gångbara lösningar på situationen, och om

skolan bedömer att det har en menlig inverkan på elevens skolsituation, kvarstår skolans ansvar att söka en lösning. Rektor ansvarar för händelser där personal kränker elev.

Det praktiska arbetet när det gäller kränkningar elever emellan ligger på:

- Rektor
- Lärare/mentor
- Skolenhetens skyddsombud/huvudskyddsombud
- Kurator
- Skolsköterska

En stabil grund för ett medvetet handlande i svåra arbetssituationer får personalen genom relevant kompetensutveckling och handledning. Rektor och övrig personal ska regelbundet utbildas för att kunna arbeta i enlighet med lagens intentioner.

2:2 Förebyggande arbete

Kartläggning av brister i likabehandling eller annan kränkande behandling görs varje läsår genom:

- Skolsköterskan inbjuder till samtal för elever i åk 1
- Elevenkäten Personligt i åk 2
- Regelbundna samtal med eleverna under mentorstid

All personal, har ansvar att se och reagera och meddela skollledning om någon elev utsätts för diskriminering, kränkande behandling eller mobbning.

Mentorerna har ett stort ansvar att hålla kontinuerlig kontakt med sina elever och därigenom upptäcka och motverka diskriminering, kränkande behandling eller mobbning.

Skolenheten arrangerar ett föräldramöte under åk 1. Vid dessa möten träffar föräldrarna varandra samt mentorer och elevhälsoteamet. Under mötet etableras kontaktvägar som kan användas i arbetet mot diskriminering och kränkande behandling, samt att informera om skolenhetens likabehandlingsplan.

Alla elever ska reagera vid brott mot lagen. Ett särskilt ansvar har elever gentemot egna klasskamrater att förebygga och upptäcka diskriminering eller annan kränkande behandling i sina klasser och att meddela mentor eller annan personal på skolan. Det är viktigt att en elev som medverkat till att kränkning upptäckts eller deltagit i en utredning angående kränkning eller mobbning inte utsätts för repressalier.

Elevskyddsombuden har ett speciellt ansvar för elevernas arbetsmiljö, ett ansvar för att upptäcka och motverka diskriminering och kränkande behandling. Elevskyddsombudens viktiga roll ska klargöras i varje elevgrupp av mentor. Skolenheten utbildar våra elevskyddsombud samt ger dem ett intyg om att de varit aktiva elevrådsrepresentanter och elevskyddsombud.

Rektor ansvarar för att driva och utvärdera det förebyggande arbetet i skolan.

2:3 Generella åtgärder

De första skoldagarna i åk I används till att stärka sammanhållningen i klassen och få eleverna att inse vikten av att samarbeta och att se varandras positiva sidor. Det innebär att eleverna får en möjlighet att bli trygga med varandra, lärarna och skolmiljön. Målet är att skapa en social stabil grund för det framtida samarbetet i klassen. Har man en stabil grund att stå på tillåts ingen att behandla någon annan på ett kränkande sätt. Skolenhetens personal ska kontinuerligt arbeta med relationsfrågor samt ständigt lyfta frågor som behandlar värdegrund och mångfald. Det är viktigt att likabehandlingsarbetet även innefattar förebyggande arbete kring kränkningar på nätet eller andra sociala medier.

Det kommande läsåret 2017-2018:

- I början av höstterminen går vi igenom likabehandlingsplanens innehåll med personal, elever och vårdnadshavare.
- Fortsatt arbete för mångfald och med värdegrundsfrågor.
- Elevrådsrepresentanterna är också elevskyddsombud och deras viktiga roll klargörs i varje elevgrupp av mentor.
- Elever och personal erbjuds varje läsår flera föreläsningar gällande värderingar, mångfald osv.

2:4 När något inträffar som strider mot lagen

Om personal handlar i strid mot lagen är rektor ansvarig för att omgående utreda ärendet och skyndsamt se till att alla nödvändiga åtgärder vidtas.

Alla som arbetar på skolan skall meddela skolledningen om man misstänker att personal inte agerar i enlighet med lagen. Vid misstanke om att en elev kränks av en annan elev ska personal, elev eller förälder snarast informera rektor. Rektor samlar in information från den kränkte och från personal. Utifrån detta planeras lämplig åtgärd beroende på ärendets art. Rektor följer upp ärendet med berörda personer.

Alla gjorda insatser i ett ärende, oavsett om det är personal eller elev som utfört handlingen, ska dokumenteras skriftligt och dokumentet ska arkiveras på skolan i minst 10 år efter avslutet ärende.

2:5 Om våld eller våldshandlingar inträffar

Samtal ska hållas med inblandade personer och eventuella vittnen för att skapa en bild av det som inträffat. Skolsköterskan kontaktas för att bedöma eventuella skador, och om det bedöms allvarligt, hjälpa den utsatte till sjukhus. Skolsköterskan gör en egen dokumentation

av sin bedömning. Polisanmälan ska alltid göras, oavsett om det är klarlagt vem som gjort sig skyldig till våldshandlingen. Anmälan görs av rektor.

Den utsattes vårdnadshavare kontaktas för att informeras om det som hänt och om skolans agerande. Om eleven inte är myndig, kallas elev och vårdnadshavare till ett möte för att tillsammans skapa en bättre bild av det som inträffat.

Den eller de som är utpekade eller misstänkta för våldshandlingen kallas till samtal med rektor för att utreda orsak till beteendet. Omyndiga elever kallas tillsammans med vårdnadshavare. Skolan informerar om det inträffade och hur skolan agerat i frågan. Eventuella sanktioner tas upp.

När vittnesuppgifter entydigt pekar ut den eller de som är skyldiga till våldshandlingen, eller när någon öppet erkänner ska den eller de eleverna tilldelas en skriftlig varning av gymnasiechef och eleven/eleverna kan interimistiskt stängas av från skolan under två veckor. Avstängningen rapporteras till Barn- och Utbildningsnämnden.

Elevhälsoteamet sammankallas till elevsamaråd ELSA för att upprätta en handlingsplan för de inblandade elevernas fortsatta skolgång.

3. Information

Ansvarig för informationen till all personal	rektor
Ansvarig för information till vikarier/nyanställda	rektor
Ansvarig för information till lärarstuderande	handledare
Ansvarig för information till eleverna	mentor
Ansvarig för information till vårdnadshavare	rektor

4. Uppföljning, utvärdering och revidering

Uppföljning och utvärdering av skolans arbete med att tillämpa lagen ska ske löpande.

- Har informationen om innehållet i likabehandlingsplanen nått ut?
- Vilka förebyggande åtgärder har vidtagits under läsåret?
- Vad är elevskyddsombudens och elevernas åsikt om skolans arbete mot diskriminering och annan kränkande behandling?

I samband med utvärdering av Likabehandlingsplanen ska den revideras och om det finns sådan fortbildning, information och dylikt som bör prioriteras under det kommande läsåret. Förslag om revidering och/eller prioriteringar lämnas till rektor.

Informationen om innehållet i Likabehandlingsplanen har nått ut till personal, elever och vårdnadshavare. Innan skolstart går vi igenom planen med personalen, mentorerna går igenom planen med sina mentorsklasser, rektor går igenom planen vid elevrådet där elevskyddsombuden är med och mentorerna går igenom planen vid föräldramötet. Den reviderade Likabehandlingsplanen uppdateras på Strömbackaskolans hemsida.

Eleverna har under läsåret blivit informerade om hur de ska gå till väga om de blir kränkta på nätet. Lärare har haft övningar med eleverna på mentorstid kopplade till Likabehandlingsplanen. Elever och personal har erbjudits flera föreläsningar. Elevhälsoteamet har varje vecka haft ELSA-träffar där elevärenden har diskuterats tillsammans med mentorer och berörda lärare. Under läsåret har skolenheten haft elevuppföljning, klasskonferenser och utvecklingssamtal.

Elevrådsrepresentanter anser att skolenheten har ett bra förebyggande arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

5. Redovisning från läsåret 2016-2017

- Under läsåret har elevhälsoteamet träffats varje vecka för elevsamråd (ELSA) och annat elevhälsoarbete.
- Om elevhälsoteamet får kännedom om att en elev utsatts för diskriminering eller kränkande behandling vidtas åtgärder i enlighet med skolans utarbetade handlingsplan.
- Skolsköterskan har inbjudit till hälsosamtal med elever i åk 1.
- Skolenheten önskar ha en god kontakt med vårdnadshavare under gymnasietiden.
- Vårdnadshavare har varit delaktiga i upprättandet av åtgärdsprogram samt vid uppföljningen av dessa.
- Mentorerna har haft kontinuerliga samtal med sina mentorselever och genomfört utvecklingssamtal. De har också haft kontakter med vårdnadshavare och övriga i klassen undervisande lärare för att förvissa sig om att varken diskriminering, kränkning eller mobbning av elev förekommit.
- Integrationsvecka där nyanlända elever från språkintrödningsprogram följde med undervisningen i klasser på nationella program.

Elever och personal har erbjudits föreläsningar exempelvis;

Föreläsning med Siavosh Dirakhti

Siavosh som föddes 1991 i Umeå och har växt upp i Malmö är föreläsare och social entreprenör. Han arbetar för mångfald och vill motverka intolerans och rasism bland barn och ungdomar. Siavosh har fått olika utmärkelser för sitt arbete, bland annat Raoul Wallenberg-priset, han har varit värd för Sommar och han har även nominerats till Svenska Hjältar 2014.

Att våga misslyckas för att lyckas, föreläsning med Kristina Paltén

Vad är egentligen människans sanna potential? Finns det några andra gränser än de som finns i våra huvuden? Hur gör jag för att få ut det bästa av mig själv?

Sommaren 2013 gav sig Kristina Paltén med sin vän Carina Borén ut på sitt livs dittills största äventyr – att springa och paddla hem från Istanbul. De sprang ett maraton per dag, i 75 dagar i sträck, och paddlade därefter 50 mil. Därefter har Kristina, som tagit sitt efternamn efter palt, blivit den första kvinna att springa ensam genom Iran, hon har världsrekord i 48-timmarslöpning på löpband, hon har bestigit Sydamerikas högsta berg, Aconcagua, på 6962 meter och hon har jobbat 18 år som chef och projektledare. Idag är Kristina egen företagare och lever på äventyr och att berätta om vad som gjorts att hon ständigt utmanar sina gränser. Det få vet är att det hela började med en liten tjej som kände sig så värdelös att hon inte tyckte hon var värd att gå klart sin utbildning på Strömbacka och därför hoppade av efter ett år...

Föreläsning; Har du DAMP eller?

En kombinerad föreläsning och föreställning med oss två elever här från Strömbackaskolan, med varsin diagnos och bakgrund av psykisk ohälsa. Våra tankar, åsikter och funderingar kommer att presenteras och visualiseras. Hur är det att ha en diagnos, främst ADHD, i vardagen och här i skolan? Kan vi göra så att ni utan diagnoser förstår vad det innebär? Vi vill visa att personer med psykisk ohälsa eller diagnos aldrig är ensamma! Välkomna till vår föreställning som har en balans mellan allvar och skämt, tal och dans, lärorik för ALLA – Seriös men inte tråkig.

Hellre Piteå än diktatur- Om flyktingarnas väg till Sverige och Piteå.. föreläsning med Carlos Rojas.

Det är inte bara så att de flesta som flyr, flyr från en diktatur. De flesta av de över 60 miljoner människor som är på flykt, befinner sig idag i ett land som är en diktatur. Under 2015 fick 330 000 lov att bosätta sig i EU, 30 000 av dem i Sverige. Vad ska resten göra? Och vad ska Piteå göra?

Carlos har lång erfarenhet från arbete med mångfald, rasism och inkludering genom ett stort antal projekt som fått genomslag nationellt. Hans företag MIKLO har stått för analysen i Piteå Kommuns arbete med mångfald.

Bilaga I

Referenser för stöd i skolans arbete:

<http://www.planforskolan.se/sv/> - Ett verktyg för förskola/skola med hjälp att ta fram en gemensam plan mot diskriminering och kränkande behandling. Här finns en guide som stegvis stödjer skolan genom planens olika delar. Man får praktiska tips men också hänvisning till lagar och riktlinjer. Verktöget är gratis att använda framtaget av Diskrimineringsombudsmannen (DO) i samarbete med Barn- och elevombudet (BEO) vid Skolinspektionen och Skolverket.

<http://surfalugnt.se/> - Råd och tips omkring ungas vardag på nätet. Surfa Lugnt är en samverkan mellan svenska myndigheter, företag och ideella organisationer som tillsammans arbetar för ökad trygghet och säkerhet på nätet. Innehåller kostnadsfritt föreläsningmaterial.

<http://www.kranks.se/> - en webbplats från Datainspektionen. En webbplats som är till för den som känner att han/hon blivit illa behandlad på Internet med råd för att lösa problemet.

<http://www.friends.se> - Friends är en icke-vinstdrivande organisation vars uppdrag är att stoppa mobbning. De utbildar och stödjer skolor från förskolan upp till gymnasiet. De riktar sig även till idrottsföreningar i hela landet..

<http://natvandrare.fryshuset.se> - Fryshuset nätvandrar i det uttalade syftet att tillgängliggöra vuxna representanter, som ska finnas tillhands för att stötta barn och ungdomar när behoven uppstår. Tanken är att finnas som en tillfällig kontakt för ungdomar att bolla med, få stöd av och vid behov få hjälp med att komma i kontakt med andra professionella. Onlineverksamheten innefattar Internet, Communitys, chatprogram och andra onlinemiljöer så som sociala datorspel. Nätvandrarerna som innefattar ideella organisationer och samtliga kommuner i landet.

<http://www.bris.se> – Barnens rätt i samhället. Bris finns för barn upp till 18 år. Dit kan man ringa, maila eller chatta anonymt med någon vuxen.

www.skolverket.se - Sök på Kolla Källan och frågor som rör barn och ungas säkerhet på nätet. Här finns även artiklar om nätmobbning, stödmaterial och lektionstips.

